

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO**, se sídlem Žižkova 93, Jihlava, zastoupený JUDr. Oldřichem Chudobou, advokátem se sídlem Při Trati 1084/12, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **městys Luka nad Jihlavou**, se sídlem 1. máje 76, Luka nad Jihlavou, zastoupená JUDr. Boženou Zmátlovou, advokátkou se sídlem Dvořákova 5, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2019, čj. KUJI 53597/2019, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2021, čj. 31 A 120/2019-404, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

- I. Návrh osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Osobě zúčastněné na řízení **s e u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě **3 dnů** od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl v řízení o sporu z veřejnoprávní smlouvy o návrhu osoby zúčastněné na řízení na určení vlastnického práva a vydání majetku z titulu vypořádání majetkových práv z ukončeného členství osoby zúčastněné ve svazku obcí (žalobce). Výrokem I. uložil žalobci povinnost předat osobě zúčastněné na řízení blíže specifikovaný majetek v jejím vlastnictví. Výrokem II. určil vlastnické právo osoby zúčastněné k blíže specifikovanému majetku, u něhož došlo při jeho budování k převodu investorství na žalobce. Výrokem III. zamítl návrh osoby zúčastněné na určení vlastnického práva k majetku převedenému na žalobce a privatizovanému majetku. Výrokem IV. uložil žalobci povinnost předat ve výroku II. specifikovaný majetek osobě zúčastněné na řízení. Výrokem V. uložil žalobci povinnost předat osobě zúčastněné blíže specifikovaný majetek převedený na žalobce a privatizovaný majetek. Výrokem VI. uložil žalobci povinnost vydat ve výroku vyjmenované evidence k majetku uvedenému ve výrocích I., II. a V. Výrokem VII. uložil žalovaný žalobci povinnost nahradit osobě zúčastněné náklady řízení.

[2] Žalobce rozhodnutí žalovaného (ve výrocích I., II., IV., V., VI. a VII.) napadl u Krajského soudu v Brně, který shora označeným rozsudkem žalobě částečně vyhověl

a rozhodnutí žalovaného ve výrocích II., IV., V., VI. a VII. zrušil. Ve zbytku žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný v případě vypořádaného majetku ve vlastnictví žalobce rozhodl deklaratorním výrokem o povinnosti majetek vydat, nicméně to je možné pouze v případě majetku, který je ve vlastnictví osoby zúčastněné a s nímž měl žalobce pouze právo hospodařit (o čem žalovaný rozhodl výrokem I.). Přechod vlastnictví k vypořádanému majetku se ale musí projevit v konstitutivní podobě výroku správního rozhodnutí, neboť pouze na základě konstitutivního rozhodnutí je možný přechod vlastnictví. Ve výroku VI. pak rozhodnutí zrušil z důvodu jeho akcesority k jiným výrokům.

[3] Osoba zúčastněná na řízení (dále „stěžovatelka“) brojí proti tomuto rozsudku kasační stížností. Navrhla současně, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Tvrdí, že k majetku, který jí byl rozhodnutím žalovaného vrácen, vykonává vlastnické právo. To v sobě obnáší řádné provozování vodohospodářského majetku v souladu se zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. Žalobce se jí ale snaží ve výkonu jejích práv zabránit podáváním soudních návrhů a žalob. Stejně tak smluvní partner žalobce [VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. (dále jen „VAS, a.s.“)] brání tomu, aby bylo zrušeno jeho právo provozovat vodovody a kanalizace, a aby naopak bylo takové právo povoleno smluvnímu partnerovi stěžovatelky [VODOVODY A KANALIZACE Loucko s.r.o (dále jen „VAS Loucko s.r.o.“)]. Majetek, který vrátil žalobce dle výroku I. rozhodnutí žalovaného, je provázán s majetkem, který plní na území stěžovatelky funkci zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod, a byl vymezen v dalších výrocích rozhodnutí žalovaného. Žalobce v součinnosti s VAS, a.s., vytváří tlak na občany stěžovatelky tím, že jim rozeslal dopis oznamující, že od ledna 2021 ukončí provoz vodovodu, na který je odběrné místo napojeno, a od února 2021 občanům budou předpisy záloh automaticky zrušeny (k čemuž také došlo). To mezi občany vyvolává obavy a paniku z odpojení přívodu pitné vody. Napadený rozsudek (zrušení rozhodnutí, kterým byl majetek stěžovatelce vrácen) rozvrátí již obnovené a konsolidované vztahy mezi občany a stěžovatelkou, resp. jejím novým smluvním partnerem VAS Loucko. Krajský soud také v jiném řízení zrušil rozhodnutí žalovaného o povolení provozu vodovodů a kanalizací udělené této společnosti. V současné době se tohoto povolení domáhá v řadě řízení, a pokud by v nich správní orgány akceptovaly závěr krajského soudu, že stěžovatelka není vlastníkem, byl by veškerý dosavadní postup zmařen. Stěžovatelka proto musí rozhodnout o uložení veřejné služby subjektu, který bude povinen provozování jejího vodohospodářského majetku zajistit. Újma na straně stěžovatelky a VAS Loucko s.r.o. spočívá také v tom, že společnost VAS, a.s., bude neoprávněně zasahovat do práv a povinností obou subjektů, ale též do pokojného výkonu práv odběratelů. Účinky napadeného rozsudku nejsou ani v souladu s veřejným zájmem na bezpečném a plynulém odvádění odpadních vod a provozování kanalizací. Žalobce a VAS, a.s., nemají k majetku vymezenému v rozhodnutí žalovaného žádná práva, a proto jim nemůže vzniknout přiznáním odkladného účinku újma.

[4] Žalovaný sdělil, že s přiznáním odkladného účinku souhlasí. V současné době probíhá celá řada vzájemně provázaných sporů vyplývajících z vystoupení stěžovatelky z žalobce, a to jak před žalovaným, tak před správními soudy. Výsledek kteréhokoliv z nich ovlivní tato další řízení. Na ně jsou navázány desítky dalších řízení vedených u vodoprávního úřadu. Sporné otázky dosud nebyly judikovány a vzhledem k nedostatečně

pokračování

podrobné právní úpravě budou závěry Nejvyššího správního soudu zcela zásadní. Nepřiznání odkladného účinku by přinutilo stěžovatelku, aby nabytý majetek vydala zpět žalobci a otázka vlastnictví by byla opět sporná. Bez přesného určení vlastníka vodovodů a kanalizací však nelze vydat povolení k jejich provozování. Další podmínkou pro vydání povolení k jejich provozování je nutnost uzavření dohody provozně souvisejících vlastníků vodohospodářského majetku. Majetek ve vlastnictví stěžovatelky navazuje na majetek, který by musela vrátit žalobci. Pravděpodobně tak nastane situace, kdy jeden vodohospodářský majetek budou chtít provozovat dvě provozní společnosti a povolení by nemohla získat ani jedna z nich. To by mohlo vést k problémům s přívodem pitné vody a odvodem odpadních vod pro obyvatele stěžovatelky. Případná újma na straně žalobce je oproti tomu pouze finanční a žalobce se vydání věcí může později v případě úspěchu poměrně snadno domáhat. Žalovaný by navíc při nepřiznání odkladného účinku musel ve věci opět rozhodnout, v čemž spatřuje nežádoucí dvoukolejnost s řízením o kasační stížnosti.

[5] Žalobce má za to, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti naplněny nejsou. Připomněl, že žaloba byla v části týkající se výroku I. rozhodnutí žalovaného zamítnuta. Oznámení o ukončení provozování vodovodu učinil VAS, a.s., pouze ve vztahu k části majetku s právem hospodaření dle výroku I. rozhodnutí žalovaného, který však nebyl napadeným rozsudkem nijak dotčen. Tento majetek byl vždy ve vlastnictví stěžovatelky a ve vztahu k němu VAS, a. s., uplynula doba nájmu a ten současně požádal žalovaného o zrušení povolení k jeho provozování. Na majetek ve vlastnictví žalobce na území stěžovatelky se dané oznámení vůbec nevztahovalo. Zbývající majetek, jehož se žalobou napadené rozhodnutí žalovaného týkalo, zůstal z větší části ve vlastnictví žalobce i přes toto rozhodnutí žalovaného, pouze u menší části majetku žalovaný deklaratorně určil vlastnické právo stěžovatelky. Žalobce je vlastníkem tohoto majetku a hodlá jej také prostřednictvím svého smluvního provozovatele také provozovat. Není pravdou, že žalobce nemá k vodohospodářskému majetku vymezenému rozhodnutím žalovaného žádná práva a přiznáním odkladu mu nemůže vzniknout žádná újma. Naopak vyjma majetku uvedeného ve výroku I. rozhodnutí žalovaného je žalobce vlastníkem veškerého vodohospodářského majetku uvedeného v rozhodnutí žalovaného přiznáním odkladného účinku mu může vzniknout zásadní újma spočívající mj. v nemožnosti tento majetek prostřednictvím svého smluvního provozovatele provozovat či s ním jinak disponovat. Napadený rozsudkem je přitom podkladem, který jednoznačně deklaruje, že vlastníkem tohoto majetku je doposud žalobce. Závěrem žalobce dodal, že krajský soud návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítl. Pokud dříve nebyly shledány důvody pro přiznání odkladného účinku žalobě, nemohou být už vůbec shledány důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[6] Nejvyšší správní soud k návrhu předně uvádí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), může jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Lze dodat, že pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není rozhodné, zda krajský soud v řízení o žalobě odkladný účinek přiznal či

nikoliv, a to tím spíše (jako tomu je v nyní projednávané věci), pokud o odkladný účinek u krajského soudu žádal žalobce, zatímco v případě odkladného účinku kasační stížnosti podává návrh stěžovatelka (osoba zúčastněná).

[7] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval naplněním první z uvedených podmínek, tedy existencí újmy na straně stěžovatelky. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka je městysem, je třeba se na tomto místě zabývat nejen možnou újmou jí hrozící jakožto veřejnoprávní korporaci, ale také újmou hrozící jejím občanům, protože základním posláním stěžovatelky je právě péče o potřeby svých občanů (§ 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích). Právě újmu hrozící občanům stěžovatelky by bylo možno považovat za zásadní, neboť případné narušení přístupu k pitné vodě či neodvádění odpadních vod, by pro jejich životy představovalo nepochybně závažný zásah a podstatné zhoršení životních podmínek a základních potřeb. V tomto ohledu je však třeba již na tomto místě zdůraznit, že stěžovatelka sice zmiňuje, že VAS, a.s., v součinnosti se žalobcem jejím občanům oznámil ukončení provozu vodovodu (od ledna 2021), nicméně netvrdí, že by od té doby její občané neměli přístup k pitné vodě, resp. že by neprobíhalo odvádění odpadních vod, případně že by některý z takových (či obdobných) důsledků hrozil. Ze stěžovatelkou přiloženého oznámení společnosti VAS, a.s., pak neplyne ukončení provozování vodovodu jako takového, ale toliko skutečnost, že vodovod neprovozuje uvedená společnost. Jinak řečeno, důsledkem napadeného rozsudku sice může být to, že vodovod (kanalizaci) bude provozovat (dočasně) jiný subjekt, z ničeho ovšem neplyne, že by provoz samotný měl být nějak omezen či ohrožen.

[9] Stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku hrozící újmu spatřuje v tom, že žalobkyně společně s VAS, a.s., vyvolává mezi jejími občany „*obavy a atmosféru strachu*“. Poukazuje na to, že její občané navštěvují její úřad v obavách, že jim bude odpojen přívod pitné vody, navíc dojde k rozvrácení již „*obnovovaných a konsolidovaných vztahů občanů (jako odběratelů)*“ ke stěžovateli. Ta podle svých tvrzení dále hodlá zajišťovat řádné provozování svého majetku nikoliv jen uložením povinnosti veřejné služby jinému subjektu, ale jako vlastník vodohospodářského majetku hodlá pokojně vykonávat svá vlastnická práva.

[10] Podle Nejvyššího správního soudu lze mít samozřejmě pochopení pro to, že nejistota ohledně konkrétního provozovatele vodovodu či kanalizace je pro každou obec a její občany nepříjemná a nepochybně může vyvolávat různé faktické i právní obtíže. To však samo o sobě nemůže být dostatečné k výjimečnému odložení účinků pravomocného rozhodnutí krajského soudu, a to zvláště, pokud stěžovatelka hrozící újmu popisuje

pokračování

v návrhu toliko obecně a tím spíše ji ani dostatečně neosvědčuje. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že žádné ze shora reprodukovaných tvrzení stěžovatelky ze své povahy nenaplnuje požadavky na konkrétní a reálnou újmu, jak ji vymezuje výše citovaná judikatura správních soudů. Z tvrzení stěžovatelky není především dostatečně zřejmé, újma jaké povahy jí v důsledku rozsudku krajského soudu hrozí, jakého konkrétního majetku (nezbytného pro výkon některých jejích práv) se týká, případně zda je taková újma nějakým způsobem vyčíslitelná apod. Bez tvrzení a osvědčení obdobných východisek může Nejvyšší správní soud jen těžko poměřovat újmu stěžovatelky s újmou hrozící dalším subjektům v důsledku případného přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Pokud stěžovatelka v rámci návrhu poukazuje jako na újmu plynoucí z napadeného rozhodnutí krajského soudu též na to, že společnost VAS, a.s., bude neoprávněně zasahovat do práv a povinností stěžovatelky, VAS Loucko, s. r. o., a do pokojného výkonu práv odběratelů, nezbyvá, než uvést, že ani z takového tvrzení předně není zřejmé, jaké zásahy má stěžovatelka konkrétně na mysli, a především je pak třeba zdůraznit, že Nejvyššímu správnímu soudu v rámci posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepřísluší autoritativně určit, kterému ze subjektů svědčí vlastnické právo k jaké části rozsáhlého soupisu dlouhodobě sporného majetku a zda případné postupy některého z dotčených subjektů budou oprávněné či nikoliv.

[11] Jako újmu odůvodňující přiznání odkladného účinku nelze vnímat ani to, že by k napadenému rozsudku správní orgány přihlížely v jiných (souvisejících) řízeních, jak stěžovatelka taktéž naznačuje. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud pozastavuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno (srov. usnesení NSS ze dne 21. 5. 2014, čj. 6 Afs 73/2014-56). Institut odkladného účinku se ale svou funkcí míjí s tím, o co stěžovatelka zřejmě také usiluje, tj. aby správní orgány do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti nepřihlížely k závěrům rozsudku krajského soudu v této věci. Odkladný účinek nemůže sloužit k předběžnému zpochybnění zákonnosti a věcné správnosti rozsudku krajského soudu (viz usnesení NSS v jiné věci žalobce ze dne 20. 12. 2017, čj. 10 As 258/2017-170).

[12] Lze tedy uzavřít, že stěžovatelka nedostála své povinnosti dostatečně konkrétně tvrdit a osvědčit hrozbu reálně hrozící závažné újmy. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nenaplnění první podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nezabýval se již naplněním zbývajících dvou podmínek. Z výše uvedených důvodů proto soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[13] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Stěžovatelka může rovněž o přiznání odkladného účinku znovu požádat, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud jejímu předchozímu návrhu nevyhověl.

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona

o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[15] Soudní poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1080422421.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

K výroku II.:

Nebude-li soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

V Brně 23. července 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓